

Uvod

Provedba Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (NN 91/10 i 112/12, dalje u tekstu: Zakon), predstavlja iznimno važan i sveobuhvatan projekt kojim je od 1. siječnja 2011. godine promijenjen način provođenja ovrhe, a kojemu su glavni ciljevi uređenje odnosa između dužnika i vjerovnika, povećanje učinkovitosti naplate potraživanja i zaštita vjerovnika. Ovrha na novčanim sredstvima potrošača provodi se temeljem osnova za plaćanje (ovršne odluke i nagodbe domaćeg suda ili upravnog tijela) i zahtjeva ovrhovoditelja za izravnu naplatu novčane tražbine. Kao i poslovni subjekti, i određeni broj potrošača u Republici Hrvatskoj, zbog nedostatka novčanih sredstava na računima, ima problema u podmirivanju dospjelih obveza.

S obzirom da su Zakonom navedena primanja koja su izuzeta od ovrhe, u uvjetima ovrhe ovršenik je dužan Financijskoj agenciji (dalje: Fini) dostaviti obavijest za svako primanje, naknadu koji su izuzeti od ovrhe. Po primitku obavijesti od ovršenika, Fina je dužna o ovršeniku i vrsti tražbine za koju je ovrha propisana obavijestiti uplatitelja primanja/naknade, a radi uskrate uplate primanja izuzetog od ovrhe na ovršenikov račun. Ovršenik otvara poseban račun na kojeg se uplaćuju izuzeta primanja dok su sredstva na svim ostalim računima predmetom ovrhe. Od ovrhe je izuzet iznos od 2/3 prosječne neto plaće u Republici Hrvatskoj, a ako je plaća manja od prosječne izuzet je iznos u visini 3/4 plaće ovršenika, ali ne više od 2/3 prosječne neto plaće u Republici Hrvatskoj.

Kao jedna od mjera rješavanja problema potrošača koji nisu podmirili dospjele osnove za plaćanje više od 360 dana donesen je Zakon o otpisu dugova fizičkim osobama (NN 62/18) koji je stupio na snagu 21. srpnja 2018. godine. Fina je sukladno navedenom Zakonu izvršila odgovarajuće postupke prestanka postupanja po osnovama za plaćanje za ovršenike i tražbine koji ispunjavaju zakonske uvjete.

Unatoč prednostima prethodnog Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima koji je osigurao učinkovitu, jednostavnu i sveobuhvatnu ovrhu na novčanim sredstvima, dosadašnja praksa ukazala je potrebnim implementirati određene dopune odnosno usklađenja, a kako bi se otklonile nedoumice u postupanju. Najvažnije novosti u postupku provedbe ovrhe na novčanim sredstvima koje su sadržane u novom Zakonu, objavljene su na [WEB stranici Fine](#). Sukladno odredbi čl. 33. st. 1. novog Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (NN 68/18, 2/20, 46/20, 47/20, 83/20, 133/20), koji je stupio na snagu 4. kolovoza 2018. godine, automatizmom se prestala provoditi ovrha po osnovama za plaćanje koje su bile evidentirane u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje na teret ovršenika fizičke osobe, a koje se nisu naplatile u cijelosti u roku od 3 godine od datuma primitka u Finu i po kojima nije bilo nikakvih naplata posljednjih šest mjeseci. Po toj se osnovi djelomično ili u cijelosti prestala provoditi ovrha po osnovama za plaćanje za 225.322 ovršenika.

1. KRETANJE BROJA POTROŠAČA KOJI NISU PODMIRILI DOSPJELE OSNOVE ZA PLAĆANJE I IZNOS NJIHOVA DUGA – od 31.3.2024. do 31.3.2025.

Prema odredbama Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (dalje: Zakon), Fina provodi ovrhu na novčanim sredstvima ovršenika, poslovnih subjekata i potrošača. Sukladno Zakonu, pod pojmom „potrošač“ podrazumijeva se fizička osoba koja ne obavlja registriranu gospodarsku djelatnost i koja se ne bavi slobodnim zanimanjem.

Prema podacima koje je obradila Fina, 31. ožujka 2025. godine evidentirano je 199.325 potrošača koji nisu podmirili dospjele osnove za plaćanje. Dug potrošača iz osnova iznosio je 2,94 milijarde eura. Krajem ožujka 2024. godine evidentirano je 211.122 potrošača s dugom od 2,84 milijarde eura, 30. lipnja 2024. godine. 204.066 potrošača s dugom od 2,77 milijardi eura, a 31. prosinca 2024. godine 199.165 potrošača s dugom od 2,93 milijarde eura (tablica 1).

Tablica 1. Broj potrošača koji nisu podmirili dospjele osnove za plaćanje i iznos njihova duga u razdoblju od 31.3.2024. do 31.3.2025. godine
Iznosi u milijardama eura

	UKUPNO				Neizvršene osnove za plaćanje više od 360 dana		
	Broj potrošača	Pad ili rast broja potrošača u odnosu na prethodno stanje	Iznos duga iz osnova	Pad ili rast duga u odnosu na prethodno stanje	Broj potrošača	Iznos duga iz osnova	Udio duga u ukupnom dugu potrošača
31.03.2024.	211.122	-	2,84	-	164.522	2,35	82,6%
30.06.2024.	204.066	↓	2,77	↓	159.722	2,33	83,9%
30.09.2024.	200.596	↓	2,83	↑	155.459	2,45	86,8%
31.12.2024.	199.165	↓	2,93	↑	153.284	2,59	88,4%
31.03.2025.	199.325	↑	2,94	↑	151.241	2,73	93,0%

Izvor: Fina - Očevidnik redoslijeda osnova za plaćanje

2. DUG POTROŠAČA PROMATRAN PO VJEROVNICIMA – stanje 31.12.2024. i 31.3.2025. godine

Udio duga potrošača prema bankama kao vjerovnicima, 31. ožujka 2025. godine u ukupnom dugu bio je 22%, a prema svim finansijskim institucijama 24,9%. Udio duga prema središnjoj državi je 36,3%. Slijedi dugovanje prema potrošačima kao vjerovnicima s udjelom od 2,8%, osiguravajućim društвima (2%), jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave (1,2%), prema tvrtkama u području djelatnosti J – Informacije i komunikacije (0,9%) te prema svim ostalim vjerovnicima (tvrtkama i obrtima u preostalim područjima djelatnosti) 32,6%.

Tablica 2. Broj potrošača i iznos duga segmentiran po vjerovnicima (skup) – stanje 31.3.2025.

Vrsta (skup) vjerovnika	Broj dužnika	Iznos duga u eurima	Udio u %
Banke, kreditne unije, ŠKZ i štedionice	40.608	644.829.992	22,0
Leasing i factoring društva	1.239	14.645.828	0,5
Osiguravajuća društva	30.858	57.398.074	2,0
Tvrtke - kartično poslovanje	3.372	13.122.846	0,4
Ukupan dug prema FINANCIJSKOM SEKTORU	-	729.996.740	24,9
Središnja država	86.267	1.065.108.243	36,3
Županije, gradovi/općine (JLP(R)S)	25.861	35.526.539	1,2
Ukupan dug prema SREDIŠNJOJ DRŽAVI i JLP(R)S	-	1.100.634.782	37,5
Tvrtke u području djel. D - Opskrba elektr. energijom, plinom, parom i klimatizacija	10.844	8.627.666	0,3
Tvrtke u području djelatnosti E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gosp. otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	20.765	16.369.404	0,6
Tvrtke u području djelatnosti J - Informacije i komunikacije	49.799	27.786.356	0,9
Tvrtke u području djelatnosti J - Informacije i komunikacije – od toga telekomunikacijske tvrtke (usluge)	33.682	20.537.220	0,7
Tvrtke u području djelatnosti L - poslovanje nekretninama	11.714	12.782.042	0,4
POTROŠAČI kao vjerovnici	4.379	83.494.701	2,8
Svi ostali vjerovnici (tvrtke i obrti u preostalim područjima djelat. i dr.)	-	956.360.369	32,6
SVEUKUPAN iznos duga POTROŠAČA	199.325¹	2.936.052.060	100,0

Izvor: Fina - Očeviđnik redoslijeda osnova za plaćanje

U usporedbi sa stanjem krajem prosinca 2024. godine, iznos dospjelih neizvršenih osnova za plaćanje, prema većini vjerovnika je smanjen, najviše prema bankama kao vjerovnicima, prema osiguravajućim društvima i prema tvrtkama u području djelatnosti J - Informacije i komunikacije, od kojih je više od dvije trećine telekomunikacijskih, a slijede tvrtke u području djelatnosti E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gosp. otpadom te djelatnosti sanacije okoliša, tvrtke koje se odnose na kartično poslovanje te tvrtke u području djelatnosti D - Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija. Udio duga potrošača prema bankama kao vjerovnicima, 31. ožujka 2024. godine, u ukupnom dugu bio je 23,9%, 30. lipnja 2024. godine 24,1%, 30. rujna 2024. godine 22,9%, a 31. prosinca 2024. godine 22,2%.

Tablica 3. Broj potrošača i iznos duga segmentiran po vjerovnicima (skup) – stanje 31.12.2024.

Vrsta (skup) vjerovnika	Broj dužnika	Iznos duga u eurima	Udio u %
Banka, kreditne unije, ŠKZ i štedionice	40.456	650.339.993	22,2
Leasing i factoring društva	1.176	14.109.298	0,5
Osiguravajuća društva	32.156	58.617.406	2,0
Tvrtke - kartično poslovanje	3.577	13.573.308	0,5
Ukupan dug prema FINANCIJSKOM SEKTORU	-	736.640.005	25,1
Središnja država	86.071	1.051.834.719	35,9
Županije, gradovi/općine (JLP(R)S)	25.438	35.301.306	1,2
Ukupan dug prema SREDIŠNJOJ DRŽAVI i JLP(R)S	-	1.087.136.025	37,1
Tvrtke u području djel. D - Opskrba elektr. energijom, plinom, parom i klimatizacija	10.942	8.825.020	0,3
Tvrtke u području djelatnosti E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gosp. otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	21.201	16.881.023	0,6
Tvrtke u području djelatnosti J - Informacije i komunikacije	51.015	28.994.296	1,0
Tvrtke u području djelatnosti J - Informacije i komunikacije – od toga telekomunikacijske tvrtke (usluge)	34.658	20.782.116	0,7
Tvrtke u području djelatnosti L - poslovanje nekretninama	12.409	12.781.875	0,4
POTROŠAČI kao vjerovnici	4.453	82.976.062	2,8
Svi ostali vjerovnici (tvrtke i obrti u preostalim područjima djelat. i dr.)	-	959.399.289	32,7
SVEUKUPAN iznos duga POTROŠAČA	199.165²	2.933.633.596	100,0

Izvor: Fina - Očeviđnik redoslijeda osnova za plaćanje

¹ Iskazani broj ne predstavlja sumu prethodno navedenog broja dužnika prema skupinama vjerovnika. Jedan dužnik se može pojaviti kao dužnik kod više različitih skupina vjerovnika, primjerice može imati dug prema bankama, prema središnjoj državi i prema tvrtkama u nekoj od navedenih područja djelatnosti.

² Iskazani broj ne predstavlja sumu prethodno navedenog broja dužnika prema skupinama vjerovnika. Jedan dužnik se može pojaviti kao dužnik kod više različitih skupina vjerovnika, primjerice može imati dug prema bankama, prema središnjoj državi i prema tvrtkama u nekoj od navedenih područja djelatnosti.

3. DUG POTROŠAČA PREMA IZNOSU DUGA – stanje 31.12.2024. i 31.3.2025. godine

Iz analize duga potrošača prema iznosu duga, po segmentima, vidljivo je da je najviše potrošača čiji je dug s osnove neizvršenih osnova za plaćanje jednak ili manji od 1.327 eura (10.000 kuna).

Usporedimo li navedene podatke sa stanjem od 31. prosinca 2024. godine, broj potrošača čiji dug iznosi do 1.327 eura, smanjen je sa 79.327 na 79.167 ili 0,2%. Iznos njihova duga smanjen je s 39,5 milijuna eura na 39,3 milijuna eura ili 0,5%.

Tablica 4. Struktura potrošača prema visini duga – stanje 31.3.2025. godine

Visina duga potrošača prema svim vjerovnicima	Broj potrošača	Ukupni dug	Dug prema bankama, KU, ŠKZ i štedion.	Dug prema središnjoj državi i JLP(R)S	Dug prema potrošačima kao vjerovnicima	Iznosi u eurima Dug prema tvrtkama u područ. djel. J
≤ 1.327 €	79.167	39.265.437	3.097.385	10.351.622	65.088	7.007.075
> 1.327 ≤ 3.318 €	36.468	78.989.243	7.967.713	23.147.204	364.861	6.524.554
> 3.318 ≤ 6.636 €	27.619	132.229.714	18.860.568	34.874.804	1.560.216	5.172.396
> 6.636 ≤ 13.272 €	24.947	236.681.650	55.116.539	43.959.578	6.262.394	3.978.562
> 1.327 ≤ 13.272 €	89.034	447.900.607	81.944.820	101.981.586	8.187.471	15.675.512
> 13.272 ≤ 66.361 €	27.883	706.471.193	217.078.454	106.593.964	58.638.138	4.133.900
> 66.361 ≤ 132.723 €	1.788	162.350.491	53.886.871	31.542.044	9.661.375	655.442
> 132.723 €	1.453	1.580.064.332	288.822.463	850.165.566	6.942.629	314.428
> 13.272 €	31.124	2.448.886.016	559.787.788	988.301.574	75.242.143	5.103.769
Sveukupno	199.325	2.936.052.060	644.829.992	1.100.634.782	83.494.701	27.786.356

Izvor: Fina - Očeviđnik redoslijeda osnova za plaćanje

Promatrano po ostalim segmentima visine duga, broj potrošača koji nisu podmirili dospjele osnove za plaćanje, u većini segmenata je veći. Broj potrošača povećan je najviše u segmentu potrošača čiji je iznos duga veći od 66.361, a jednak ili manji od 132.723 eura (3,2%). Iznos njihova duga veći je za 3,1%.

Pad je zabilježen jedino kod potrošača čiji je dug veći od 3.318, a jednak ili manji od 6.636 eura. Tih je potrošača, 31. ožujka 2025. godine, u odnosu na 31. prosinca 2024. godine, bilo za 0,7% manje. Njihov dug manji je također za 0,7%.

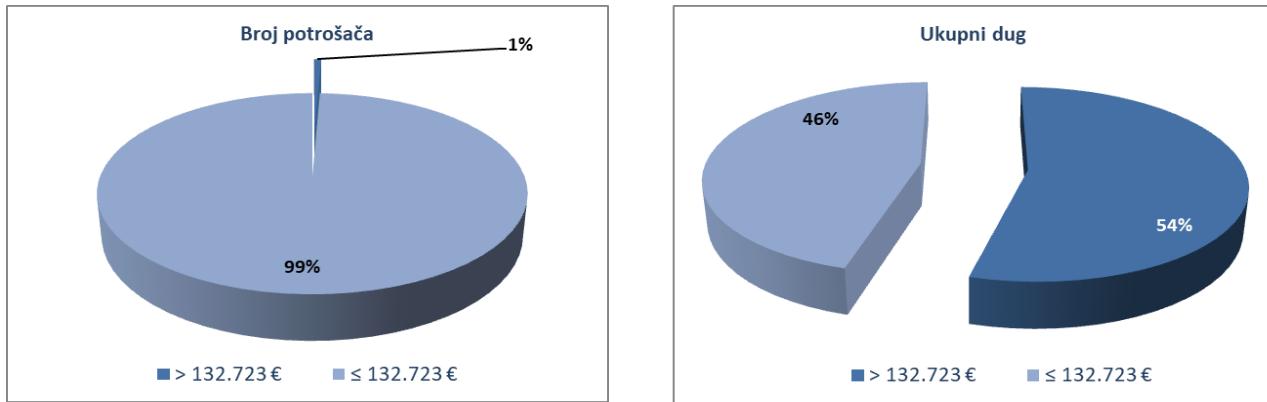
Tablica 5. Struktura potrošača prema visini duga – stanje 31.12.2024. godine

Visina duga potrošača prema svim vjerovnicima	Broj potrošača	Ukupni dug	Dug prema bankama, KU, ŠKZ i štedion.	Dug prema središnjoj državi i JLP(R)S	Dug prema potrošačima kao vjerovnicima	Iznosi u eurima Dug prema tvrtkama u područ. djel. J
≤ 1.327 €	79.327	39.468.114	3.035.862	10.197.418	66.948	7.159.271
> 1.327 ≤ 3.318 €	36.451	79.044.225	8.147.719	23.174.939	376.876	6.578.521
> 3.318 ≤ 6.636 €	27.820	133.101.238	19.298.382	34.649.568	1.641.023	5.194.282
> 6.636 ≤ 13.272 €	24.879	235.534.748	53.230.595	44.079.308	6.401.612	4.015.884
> 1.327 ≤ 13.272 €	89.150	447.680.211	80.676.696	101.903.816	8.419.510	15.788.688
> 13.272 ≤ 66.361 €	27.509	695.345.319	212.485.973	106.346.080	58.664.969	4.147.206
> 66.361 ≤ 132.723 €	1.733	157.449.256	52.877.929	31.998.729	9.165.520	697.607
> 132.723 €	1.446	1.593.690.695	301.263.533	836.689.982	6.659.115	1.201.525
> 13.272 €	30.688	2.446.485.270	566.627.436	975.034.791	74.489.604	6.046.338
Sveukupno	199.165	2.933.633.596	650.339.993	1.087.136.025	82.976.062	28.994.296

Izvor: Fina - Očeviđnik redoslijeda osnova za plaćanje

Prema stanju od 31. ožujka 2025. godine, 1.453 potrošača ima dug veći od 132.723 eura ili milijun kuna (udio u broju potrošača 0,7%), koji je iznosio 1,6 milijardi eura (udio u ukupnom dugu potrošača 53,8%). To je, u odnosu na stanje od 31. prosinca 2024., za 0,5% potrošača više i za 0,9% manji iznos duga (tablice 4. i 5.).

Grafikon 1. Udio potrošača čiji je dug veći od 132.723 eura (milijun kuna) u ukupnom broju potrošača koji nisu podmirili dospjele osnove za plaćanje i ukupnom dugu – 31.03.2025. g.

Izvor: Fina - Očeviđnik redoslijeda osnova za plaćanje

4. DUG POTROŠAČA PREMA ROČNOSTI – stanje 31.3.2024. i 31.3.2025. godine

U strukturi dospjelih neizvršenih osnova za plaćanje prema trajanju, prevladavaju one dugotrajne i ona se, u dužem razdoblju, nije mijenjala. Dominiraju osnove u trajanju duljem od godinu dana, kako po broju potrošača (udio 75,9%), tako i po iznosu neizvršenih osnova (udio 93,0%).

Tablica 6. Broj potrošača koji nisu podmirili dospjele osnove za plaćanje i iznos njihova duga prema ročnosti – 31.3.2025.

Stanje na dan	Trajanje	Iznos duga	Udio u %	Broj potrošača	Udio u %
31.03.2025.	do 30 dana	17.613.655	0,6	10.145	5,1
31.03.2025.	od 31-60 dana	15.185.707	0,5	5.090	2,6
31.03.2025.	od 61-180 dana	70.740.652	2,4	16.202	8,1
31.03.2025.	od 181-360 dana	102.923.312	3,5	16.647	8,4
31.03.2025.	više od 360 dana	2.729.588.734	93,0	151.241	75,9
31.03.2025.	Ukupno sve ročnosti	2.936.052.060	100,0	199.325	100,0

Izvor: Fina - Očeviđnik redoslijeda osnova za plaćanje

Udio duga potrošača neprekidna trajanja više od 360 dana, krajem ožujka 2025. bio je za 10,4% veći nego krajem ožujka 2024. godine. Udio duga u trajanju od 31 do 60 dana nije se mijenjao. Slijedom toga, udjeli duga koji se odnose na ostala razdoblja, manji su u odnosu na njihove udjele godinu dana prije (tablice 6. i 7.).

Tablica 7. Broj potrošača koji nisu podmirili dospjele osnove za plaćanje i iznos njihova duga prema ročnosti – 31.03.2024.

Stanje na dan	Trajanje	Iznos duga	Udio u %	Broj potrošača	Udio u %
31.03.2024.	do 30 dana	105.122.356	3,7	9.059	4,3
31.03.2024.	od 31-60 dana	13.176.453	0,5	5.611	2,7
31.03.2024.	od 61-180 dana	162.358.234	5,7	15.535	7,4
31.03.2024.	od 181-360 dana	215.061.352	7,6	16.395	7,8
31.03.2024.	više od 360 dana	2.346.315.723	82,6	164.522	77,9
31.03.2024.	Ukupno sve ročnosti	2.842.034.118	100,0	211.122	100,0

Izvor: Fina - Očeviđnik redoslijeda osnova za plaćanje

Grafikon 2. Iznos duga potrošača prema ročnosti – 31.03.2025. g.

Izvor: Fina - Očeviđnik redoslijeda osnova za plaćanje

5. BROJ RAČUNA POTROŠAČA PREMA PODACIMA IZ JRR-a – stanje 31.3.2025. godine

Prema stanju od 31. ožujka 2025. godine, u Republici Hrvatskoj, 3.953.609³ potrošača ima otvorene račune, jedan ili više njih, te je ukupan broj otvorenih računa potrošača evidentiranih u Jedinstvenom registru računa (JRR), 7.059.245 računa. Od toga 430.189 (6,1%) računa ima oznaku blokade. Broj računa potrošača potpuno izuzetih od ovrhe je 794.594.

Tablica 8. Statistika otvorenih računa potrošača evidentiranih u JRR-u – stanje 31.3.2025. godine

Naziv podatka	Ukupno	Udio (%)
1. Ukupan broj POTROŠAČA s otvorenim računom	3.953.609	-
2. Ukupan broj otvorenih računa POTROŠAČA	7.059.245	100,0
2.1. Ukupan broj <u>otvorenih računa</u> POTROŠAČA s oznakom blokade	430.189	6,1
2.2. Ukupan broj <u>otvorenih računa</u> POTROŠAČA bez oznake blokade	6.629.056	93,9
3. Ukupan broj računa POTROŠAČA potpuno izuzetih od provedbe ovrhe	794.594	100,0
3.1.1 Ukupan broj računa POTROŠAČA potpuno izuzetih od provedbe ovrhe <u>do</u> 1.1.2011.	6.433	0,8
3.1.2 Ukupan broj računa POTROŠAČA potpuno izuzetih od provedbe ovrhe <u>od</u> 1.1.2011.	788.161	99,2

Izvor: Fina – Jedinstveni registar računa

Fina Info.BIZ servis pruža uvid u informacije o uspješnosti poslovanja i finansijskom položaju svih poslovnih subjekata te o poslovnoj okolini u kojoj oni djeluju. Omogućuje brže, jednostavnije i sigurnije donošenje poslovnih odluka, sustavno praćenje klijenata, olakšava izradu poslovnih analiza te praćenje trendova i prepoznavanje potencijala na tržištu.

Ako ste zainteresirani i želite ugovoriti uslugu ili kupiti veći broj paketa: prodaja@fina.hr
Ako trebate korisničku podršku: 0800 0080, info@fina.hr

³ Prema stanju od 31. ožujka 2025. godine, 3.953.609 potrošača ima otvoren jedan ili više računa u poslovnim bankama u RH.